Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 114

Cena 10 zł.

PRZEGLĄD GEODEZYJNY

CZASOPISMO POŚWIĘCONE MIERNICTWU I ZAGADNIENIOM Z NIM ZWIĄZANYM

Nr 4 Warszawa, październik 1945 r. Rok I

TREŚĆ: **Inż. de Lazzarini Tadeusz — Inż. Richert Wiktor:** Sprawozdanie z I Zjazdu delegatów Związku Związku Mierniczych Rzeczpospolitej Polskiej. — **Inż. Wyszogrodzki Czesław:** Zagadnienie reperów fundamentalnych w sieci niwelacyjnej m. st. Warszawy. — **Wiadomości bieżące.**

INŻ. de LAZZARINI TADEUSZ — INŻ. RICHERT WIKTOR

Sprawozdanie z I Zjazdu delegatów Związku Mierniczych Rzeczpospolitej Polskiej

Pierwszy w odrodzonej Polsce Zjazd Mierniczych R. P. odbył się w Warszawie, w dniach 15 i 16 września b. r. Poprzedziło go 14 zjazdów prowincjonalnych, na których obrani zostali Delegaci, mający reprezentować cały polski świat mierniczy dla utworzenia jednolitego związku i powzięcia decyzji o znaczeniu zasadniczym, tak dla życia zawodowego, jak i dla życia gospodarczego Państwa na odcinku miernictwa.

O należytym zrozumieniu ważności tych spraw świadczył liczny udział Delegatów i Gości, tak zaproszonych, jak i biorących żywy udział w zjeździe z własnej inicjatywy. Bez względu na trudności różnego rodzaju reprezentowane były na zjeździe wszystkie województwa, nawet kresowe, jak Dolny Śląsk, Pomorze Zachodnie i Mazury.

Zjazd ten bez przesady nazwać można symbolicznym: po ćwierć wieku nieustępliwych dążeń do odrodzenia i zjednoczenia całego zawodu pod przewodnictwem naczelnej instytucji fachowej — zwycięstwo zostało osiągnięte, wślad za największym zwycięstwem — odzyskaniem wolnej Ojczyzny.

Pierwsze posiedzenie plenarne Delegatów

15 — IX — 45 r.

Zjazd otworzył na I-ym posiedzeniu plenarnym w Sali Odczytowej Muzeum Narodowego Prezes Prof. Inż. Jan Piotrowski, witając w w serdecznych słowach Przedstawicieli Rządu i Politechniki Warszawskiej, przybyłych Delegatów i Gości.

Prezydium zjazdu ukonstytuowało się, jak następuje:

Przewodniczący: kol. Barański Władysław.

Członkowie Prezydium: kol. Szyprowski Ksawery, kol. Latawiec Rudolf, kol. Lipiński Bronisław, kol. Rodkiewicz Józef, kol. Pacześniak Stanisław, kol. Tymowski Janusz.

Sekretarze: kol. Napierkowski Kazimierz, kol. de Lazzarini Tadeusz.

Kol. Przewodniczący zagaił obrady, nawiązując moment zwołania I-go Ogólnopolskiego Zjazdu Mierniczych do sytuacji, w której wolna, demokratyczna Rzeczpospolita zakłada i buduje z całym wysiłkiem zręby swego gmachu państwowego.

Świetlanej pamięci kolegów, którzy dla wolnej i wielkiej Ojczyzny ofiarnie złożyli swe życie, oddano w skupieniu hołd przez powstanie i minutę milczenia.

Imieniem Ministerstwa Rolnictwa powitał zjazd Wiceminister, Ob. Bieniek, dziękując mierniczym polskim za wypełnienie obowiązków, szczególnie w dziele reformy rolnej, „gdy mierniczowie dali z siebie wszystko co tylko dać mogli" i życzył dalszej pomyślnej i owocnej pracy dla wielkości i chwały Rzeczpospolitej.

Przedstawiciel Nauki i Techniki polskiej, Rektor Politechniki Warszawskiej Prof. Inż. E. Warchałowski powitał Zjazd imieniem Politechniki i swoim własnym, życząc „aby miernictwo w odrodzonej Polsce osiągnęło w swoich pracach jak najwyższe sukcesy". Nawiązując do minionej już wieloletniej walki o właściwe stanowisko miernictwa w układzie państwowym, uwieńczonej wreszcie sukcesem, wezwał kolegów do ugruntowania zdobytego stanowiska przez pracę przy odbudowie powstającej z gruzów Rzeczpospolitej, wyrażając zarazem nadzieję, że zawód ma dość sił aby sprostać temu zadaniu.

Imieniem Głównego Urzędu Pomiarów Kraju przemówił Wiceprezes, Inż. Kazimierz Sawicki, podkreślając życzliwość z jaką ta naczelna instytucja miernicza odnosi się do zjazdu. Życzliwość ta wynika z następujących względów: przede wszystkim sam fakt dojścia Zjazdu do skutku jest zdrowym przejawem solidaryzmu społecznego zasługującego tym bardziej na podkreślenie, że społeczeństwo w czasie okupacji niemieckiej uległo dalko posuniętemu procesowi rozbicia, powodującego paraliż wspólnej inicjatywy. Na gruncie tego solidaryzmu i centralizmu oparli założyciele Związku swój wysiłek organizacyjny, zbliżając tem samem Związek pod względem ideologicznym do Głównego Urzędu Pomiarów Kraju — instytucji, która dzięki zrozumieniu i poparciu ze strony Rządu, oraz nader życzliwemu ustosunkowaniu się Premiera i opiece w stadium początkowym Ministra Odbudowy, mogła zrealizować naczelne postulaty miernictwa. Związek, grupujący cały świat mierniczy stanie się rezerwatem sił fachowych i naukowych, z którego Główny Urząd Pomiarów Kraju czerpać będzie materiał ludzki na stanowiska kierownicze i wykonawcze w swej administracji. Powołane do życia: Geodezyjny Instytut Naukowo - Badawczy oraz Państwowa Rada Miernicza skoryguje działalność Głównego Urzędu tak odnośnie wymagań nauki jak i praktyki mierniczej, to też Urząd oczekuje ze strony mierniczych polskich życzliwego i czynnego współudziału, opartego na pełnym zrozumieniu ogromu prac, stojących przed miernictwem. Ze swej strony Główny Urząd Pomiarów Kraju może zapewnić mierniczych przysięgłych, że popierając inicjatywę prywatną — honoruje tym samym zasadę wolnego zawodu, który winien jednakże być wykonywany zgodnie z interesem społecznym i państwowym.

Z kolei kol. inż. Łącki Bronisław wygłosił referat p. t. „Miernictwo w służbie odbudowy Kraju".

Po wysłuchaniu referatu kol. Łąckiego zebrani udali się pochodem na miejsce kaźni z czasów okupacji niemieckiej, składając tam wieniec o barwach narodowych.

Po powrocie uczestników zjazdu do sali obrad kol. inż. Katkiewicz złożył sprawozdanie z działalności Komitetu Organizacyjnego Z. M. R. P. Mówca przedstawił pokrótce historię zamierzeń i wysiłków organizacyjnych od momentu, gdy przesunięcie się frontu z nad Wisły na zachód pozwoliło na zrealizowanie zainicjowanego przez grono kolegów pierwszego zebrania Organizacyjnego w Warszawie, w sali konferencyjnej Zarządu Miejskiego przy ul. Otwockiej 3 w dniu 20 marca b. r. Uczestnicy zebrania w liczbie 23 kolegów jednomyślnie stwierdzili konieczność jak najszybszego powołania do życia reprezentacji zawodowej w formie jednolitego związku, skupiającego w sobie cały świat mierniczy w przeciwieństwie do wadliwej organizacji przedwojennej, która nie potrafiła doprowadzić do zjednoczenia życia zawodowego, płynącego trzema niezależnymi nurtami.

Zebrani koledzy dokonali wyboru komitetu organizacyjnego nowego związku p. n. „Związek Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej", upoważniając go do kooptacji przedstawicieli z wszystkich przedwojennych organizacyj. W skład komitetu weszli: kol. Prof. Inż. Piotrowski, jako przewodniczący, oraz członkowie: kol. kol. Bychawski, Janiec, Katkiewicz, Lipiński, Napierkowski, Rodkiewicz, Tymowski i Woźniak.

Działalność Komitetu Organizacyjnego prowadzona była głównie w następujących kierunkach:

1) *Organizacja Związku.* W dziedzinie tej opracowano projekt statutu i załatwiono formalności, związane z jego legalizacją.

2) *Zwołanie ogólnopolskiego zjazdu.* Zamierzenie to musiało jednak zostać odłożone na okres późniejszy ze względu na trudności natury komunikacyjnej, aprowizacyjnej i kwaterunkowej, a poprzestano na zorganizowaniu zjazdu delegatów poszczególnych województw.

3) Sprawa założenia czasopisma zawodowego, tak paląca ze względu na konieczność informowania ogółu kolegów o ostatnich dużych posunięciach nauki i techniki mierniczej, po przezwyciężeniu szeregu trudności, została pomyślnie zakończona. „Przegląd Geodezyjny" począł spełniać swe zadanie.

4) *Sprawa szkolnictwa zawodowego.* W związku z przeprowadzoną reformą Komitet opracował i złożył w Min. Oświaty memoriał poświęcony organizacji szkolnictwa mierniczego, przedstawiający postulaty zawodu, oraz dane statystyczne odnośnie obecnego stanu sił mierniczych i potrzeb w tym względzie na przyszłość, pod kątem widzenia odbudowy i przebudowy kraju. Niezależnie od spraw powyższych poświęcił szczególną uwagę dekretowi z dnia 30 marca b. r., który słusznie nazwać można „konstytucją mierniczą". W sprawie tego dekretu przyjęta została przez Ob. Premiera specjalna delegacja wyłoniona przez Komitet.

Osiągnięcia Komitetu Organizacyjnego nie były możliwe bez nader przychylnego ustosun-

kowania się do zagadnień i zawodu mierniczego zainteresowanych Władz Państwowych, to też Prelegent imieniem Komitetu składa gorące podziękowanie za pomoc moralną i materialną przede wszystkim Ob. Premierowi Osóbce-Morawskiemu, Głównemu Urzędowi Pomiarów Kraju, oraz Ministerstwom Rolnictwa i Reform Rolnych, Odbudowy i Komunikacji.

Z kolei kol. inż. Tymowski przedstawił zadania Związku Mierniczych R. P. w referacie, którego pełny tekst podał Nr. 3 „Przeglądu Geodezyjnego".

W dalszym ciągu obrad Przewodniczący wezwał Delegatów do zapisywania się na wyłożonych listach uczestników poszczególnych komisyj, które wymieniamy poniżej:

Komisje	Przewodniczący	Sekretarze	Referenci
1. Mandatowa	kol. Lipiński	kol. Janiec	kol. Lipiński
2. Statutowa	,, Bychawski	,, Bruner	,, Katkiewicz
3. Oświatowa	,, Barański	,, Strażyc	,, Barański
4. Przebudow. Ustroju Roln.	,, Latawiec	,, Napierkowski	,, Frelek
5. Odbudowy Osiedli	,, Kłużniak	,, Richter	,, Richter
6. Pomiarów Państwowych	,, Malesiński	,, Kryński	,, Malesiński
7. Ogólna	,, Tymowski	,, Białkowski	,, Dembek

Na tym zakończyło się I-e posiedzenie plenarne Zjazdu, poczym uczestnicy udali się na wspólny obiad.

PRACE W KOMISJACH

Komisje odbyły po 2 posiedzenia, mianowicie w dniach 15 i 16 września, w lokalach gmachu Głównego Urzędu Pomiarów Kraju przy ul. Nowy Świat 2. Niżej podajemy sprawozdanie z przebiegu poszczególnych obrad.

1. *Komisja Mandatowa.*

Komisja Mandatowa Zjazdu Delegatów Związku Mierniczych R. P. w Warszawie w dniach 15 i 16 września 1945 roku, przyjęła do wiadomości następujące mandaty:

1.	Komitet Organizacyjny	7
2.	Kolegium Redakcyjne	2
3.	Województwo Warszawskie	4
4.	M. st. Warszawa	3
5.	Województwo Śląskie	4
6.	,, Kieleckie	4
7.	,, Rzeszowskie	2
8.	,, Krakowskie	4
9.	,, Gdańskie	1
10.	,, Lubelskie	3
11.	,, Białostockie	3
12.	,, Poznańskie	3
13.	,, Łódzkie oraz m. Łódź	4
14.	,, Pomorze Zach.	1
15.	,, Mazurskie	1
16.	,, Pomorskie	1
17.	,, Dolny Śląsk	1
	Razem	48 mand.

2. *Komisja statutowa*

Uchwały komisji, powzięte celem przedłożenia ich drugiemu zebraniu plenarnemu Delegatów,, w brzmieniu niedosłownym, lecz zmienionym miejscami ze względów stylistycznych, są następujące:

1) Należy nadać Związkowi charakter stowarzyszenia, rezygnując z utworzenia związku zawodowego, ze względu na okoliczności, że jednoczy on wszystkich zawodowców mierniczych, tak urzędników jak i wolnozawodowców, pracodawców i pracowników.

2) Związek winien nosić charakter organizacji ogólno-państwowej, posiadającej oddziały wojewódzkie.

3) Komisja zasadniczo przyjmuje Statut przedłożony przez Komitet Organizacyjny, ze zmianami wprowadzonymi przez komisję statutową, pozostawiając przyszłemu Zarządowi Głównemu Związku korektę redakcji uchwalonego Statutu.

Komisja statutowa wprowadziła poprawki do paragrafów 12 i 13 statutu omawiającego członkostwo Związku i obecnie brzmią one następująco:

§ 12.

Członkiem zwyczajnym może być obywatel polski, cieszący się nienaganną opinią, który:

a) posiada uprawnienia mierniczego przysięgłego lub mierniczego górniczego, lub
b) posiada dyplom inżyniera geodety względnie inżyniera mierniczego, nabyty zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami, lub
c) jest absolwentem średniej szkoły mierniczej względnie jest kandydatem na mierniczego przysięgłego albo mierniczego górniczego, lub
d) pracował zawodowo w charakterze technika mierniczego przynajmniej 10 lat, bez przerwy, przed 1/IX 1939 r. i pracuje nadal w miernictwie.

§ 13.

„Członków zwyczajnych przyjmuje Zarząd Główny Z. M. R. P. na wniosek Zarządu

BIBLIOTEKA TECHNICZNA

Oddziału i na podstawie pisemnej deklaracji, zaopatrzonej w podpisy dwóch członków wprowadzających i wypełnionego kwestionariusza".

Pozostałych poprawek komisji nie podajemy, gdyż pełny tekst Statutu Związku Mierniczych R. P. będzie w przyszłości po zalegalizowaniu umieszczony w „Przeglądzie Geodezyjnym".

3) Komisja Oświatowa.

W wyniku obrad Komisji prowadzonych w atmosferze żywego zainteresowania przyjęto następujące wnioski, które podajemy w brzmieniu uchwalonym na II posiedzeniu plenarnym:

1) „Zjazd Delegatów Mierniczych Rzplitej Polskiej z uwagi na niewspółmiernie niski stan liczebny sił mierniczych w stosunku do ogromu zadań stojących przed miernictwem, a w szczególności w związku z odbudową Państwa, przebudową ustroju rolnego i opracowaniem mapy gospodarczej Kraju, zwraca się do Głównego Urzędu Pomiarów Kraju z gorącym apelem o otoczenie szczególną opieką sprawy szkolenia nowych kadr fachowych.

Zjazd uważa za celowe oparcie szkolenia zawodowego na zasadzie 3-y stopniowego podziału, tj. na gimnazja, licea i szkoły akademickie.

Gimnazja miernicze winny kształcić siły pomocnicze do prac w polu i w biurze. Licea miernicze — siły wykonawcze, zdolne do samodzielnej pracy, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznej znajomości prac związanych z przebudową ustroju rolnego. Szkoły akademickie zaś — fachowców o pełnym przygotowaniu teoretycznym i naukowym, zdolnych do rozstrzygania zasadniczych zagadnień z dziedziny miernictwa i pomiarów Kraju.

2) W związku z koniecznością zwiększenia frekwencji w szkolnictwie mierniczym, Zjazd Delegatów uważa za konieczne zapewnienie uczącej się młodzieży wystarczających stypendiów. Ze strony zawodu mierniczego należałoby przyjść w tym względzie Państwu z pomocą drogą przekazywania określonej procentowo kwoty od sum umownych za prace pomiarowe, oraz od uposażeń mierniczych pracowników państwowych i samorządowych, z przeznaczeniem tych kwot na cele zwiększenia funduszu stypendialnego. Do administrowania tym funduszem byłby upoważniony Zarząd Główny Związku Mierniczych R. P.

3) Zjazd Delegatów stoi na stanowisku, że wobec specyficznych i dalego idących odrębności studium mierniczego, należałoby na uczelniach akademickich organizować samodzielne wydziały geodezyjne, a nie jako oddziały przy wydziałach inżynieryjnych".

Jednocześnie przyjęto następujące wnioski, jako wytyczne w działalności Zarządu Głównego.

1) „Zjazd Delegatów wnosi do nowoobranego Zarządu Związku Mierniczych R. P. o ustalenie z Ministerstwem Oświaty ułatwionych warunków i skróconego czasu studiów akademickich dla mierniczych i mierniczych przysięgłych.

2) Wobec zniszczenia podczas wojny nie tylko bibliotek naukowych lecz i podręcznych zbiorów prywatnych ,konieczne jest wydanie w pierwszym względzie przedruków, jak: Miernictwa — Kluźniaka ,tablic do obliczania przyrostów, tablic tachimetrycznych itp. i nowych wydawnictw. Należałoby powołać redakcję do opracowania kalendarza geodezyjnego w sensie przyjętego określenia „Vademecum mierniczego". Stworzenie biblioteki centralnej ułatwiłoby wypożyczanie wydawnictw technicznych i korzystanie z dzieł naukowych.

3) W sprawie personelu technicznego pomocniczego różnych instytucji, który od szeregu lat pracuje w miernictwie, wykonując czasem nawet odpowiedzialne i samodzielne prace, jednak żadnego zakładu nie ukończył, Zarząd Związku poczyni starania, by umożliwić tym pracownikom zdobycie cenzusu z ukończenia gimnazjum mierniczego.

4) Zarząd Związku Mierniczych R. P. po porozumieniu się z Komisją Egzaminacyjną na mierniczych przysięgłych, ogłosi w Przeglądzie Geodezyjnym dane odnośnie składu Komisji, terminu i miejsca składania podań, opłat i dokumentów, oraz wyjaśni jak należy postępować w wypadku spalenia się dokumentów i w jakiej formie ma być sporządzone ewentualne stwierdzenie świadków jak również terminy egzaminów praktycznych i teoretycznych".

Poza tym podajemy treść 2-ch wniosków, które m .in. złożone zostały na II posiedzeniu plenarnym i przekazane do rozpatrzenia Zarządowi Głównemu Związku, ze względu na ich związek z oświatą i szkolnictwem zawodowym:

„Wniosek uzupełniający do wniosku Komisji Szkolnej o stypendiach".

1) Wyznaczyć stypendia lub zapomogi dla członków Związku, pracujących naukowo (podręczniki, nowe teorie pomiarów, obliczeń i wyrównań, narzędzia miernicze i pomocnicze).

2) a) Premie za prace naukowe, uznane za wprowadzające istotne i praktyczne zmiany lub udogodnienia w miernictwie.

b) Premie za najlepsze polskie podręczniki szkolne z miernictwa.

c) Premie za opracowanie nowych typów narzędzi mierniczych, pomocniczych przy pomiarze i pomocniczych przy pracach biurowych (obliczenie, nanoszenie).

3) Premie za opracowanie poszczególnych typów znaków *pomiarowych* (poza nagrodami konkursowymi).

Premie te pozwolą na rozwój polskiej nauki i polskiej konstrukcji narzędzi.

(—) inż. Bolesław Cybulski".

„Pierwszy Zjazd Delegatów Z.M.R.P. zaleca Zarządowi Głównemu Związku zwrócenie się

do Ministerstwa Oświaty z prośbą o utworzenie na politechnikach polskich Wydziałów Geodezyjnych, obejmujących oddziały: 1) pomiarów podstawowych, 2) regulacji miejskich i 3) urządzeń rolnych, gdyż ze względu na odrębność zagadnień mierniczych dotychczasowa forma organizacyjna Oddziałów Geodezyjnych Wydziałów Inżynierii nie daje korzystnych warunków szkolenia.

(—) Lazzarini".

(Wniosek ten, zgłoszony ustnie przez kol. Dyr. Kluźniaka, został następnie przez niego wycofany i z kolei zredagowany na piśmie i ponownie złożony przez kol. Lazzariniego).

4) Komisja Przebudowy Ustroju Rolnego

Postulaty Komisji podajemy w brzmieniu uchwalonym na II posiedzeniu plenarnym Delegatów.

1) Przebudowa ustroju rolnego jest częścią ogólnej przebudowy struktury gospodarczej Polski i wobec tego winna zmierzać do stworzenia odpowiednich warsztatów rolnych dla celowego zatrudnienia wszystkich zdolnych do pracy obywateli i opłacalności ich pracy nie tylko w mieście ale i na wsi.

Dla osiągnięcia tego celu konieczne jest: organiczne związanie ziem odzyskanych z przebudową utroju rolnego, dokonywaną na pozostałym obszarze kraju, rozbudowa, właściwe rozmieszczenie nie tylko warsztatów rolnych, ale i przemysłu, rzemiosła, oraz innych zawodów pozarolniczych, by możliwie najszybciej osiągnąć ilościowo wyrównanie ludności rolniczej z ludnością w zawodach pozarolniczych. Wyrównanie to będzie podstawowym etapem dla uzdrowienia rynku wewnętrznego, najważniejszego dla rozwoju produkcji.

2) Projekty przebudowy ustroju rolnego winny być oparte na podstawowych planach urządzenia rolnego odpowiedniego rejonu, w wyniku której to przebudowy mają powstać gospodarstwa rolne, żywotne i zdolne do samodzielnej produkcji. Grunty gospodarstw nieżywotnych (karłowatych), o ile właściciele ich nie zostaną przesiedleni do ziem zachodnich na gospodarstwa pełnorolne, lub ulokowani w zawodach poza rolniczych, winny być wydzielone w wyniku przebudowy ustroju rolnego w już istniejących, lub w tym celu projektowanych najbliższych miastach i osiedlach o charakterze miasteczkowym, oraz we wsiach pod takimi miasteczkami. Dla tego celu winny być zarezerwowane w powyższych miasteczkach i osiedlach wszystkie grunty: państwowe, samorządowe, opuszczone, a w pierwszym rzędzie poniemieckie, oraz przejęte przez Państwo od rolników, udających się na Zachód. Zważywszy na powyższe Zjazd uważa za nie wskazane przydzielanie repatriantom gruntów w województwach przeludnionych rolniczo.

3) Zjazd Mierniczych R.P. wita z całym uznaniem zarządzenie Ministra Rolnictwa i Ref. Rol. z dn. 14 maja 1945 r. w sprawie scalenia gruntów, oraz zarządzenie Ministra Odbudowy Kraju i Ministra Roln. i Ref. Rol. z dnia 7 maja 45 r. w sprawie odbudowy osiedli wiejskich zniszczonych wskutek działań wojennych, jako aktów zapoczątkowujących celową przebudowę ustroju rolnego. Jednocześnie Zjazd stwierdza konieczność rozwinięcia tych zarządzeń, a właściwie wydania dekretu o przebudowie ustroju rolnego.

4) Działki i osady jak również jednostki gospodarcze, powstałe w wyniku przebudowy ustroju rolnego, nie powinny być zbywane w części, dzielone aktami między żyjącymi lub na wypadek śmierci, bez zezwolenia władz ziemskich.

Ograniczenia powyższe nie powinny dotyczyć gruntów położonych w miastach, miasteczkach, oraz w osadach o charakterze miasteczek przemysłowych i letniskowych, jak i w wioskach w pobliżu tych osiedli uznanych za leżące w sferze interesów budowlanych.

5) Celem przyśpieszenia przebudowy ustroju rolnego, a zwłaszcza konieczności jaknajszybszego wydzielenia placów budowlanych na terenach zniszczonych działaniami wojennymi, Zjazd apeluje do Władz Państwowych i odpowiednich instytucyj o niezwłoczne przystąpienie do opracowania planów opartych na zdjęciach fotolotniczych.

6) W całym szeregu wypadków przy parcelacji ziemi folwarcznej nie zlikwidowano uprawnień służebnościowych, przysługujących gospodarstwom rolnym, których właściciele nie korzystali również z dobrodziejstw, dekretu o reformie rolnej. Ten stan powoduje nie tylko zaognienie stosunków na wsi, ale utrudnia lub wręcz uniemożliwia przebudowę ustroju rolnego. Zjazd stwierdza konieczność niezwłocznego unormowania tego zagadnienia przepisami prawnymi.

7) Przy scalaniu gruntów jakkolwiek obszar scalenia jest racjonalnie ustalony, nie zawsze można skomasować grunty należące do jednego właściciela, gdyż są położone w różnych wioskach, oddalonych od siebie nieraz o kilkanaście kilometrów. W związku z istnieniem gruntów poniemieckich, opuszczonych, lub przejętych od gospodarzy, udających się na zachód, tę sprawę możnaby uregulować na drodze zamiany. Zjazd zwraca uwagę na konieczność unormowania tej sprawy w drodze postępowania administracyjnego.

8) Zjazd stwierdza konieczność jednoczesnego bez rozbijania na etapy prowadzenia prac scaleniowych z zabudową wsi.

Tę ostatnią akcję należy wzmocnić, jednocześnie zwiększyć kredyty na odbudowę wsi do tego stopnia, by bezpośrednio po sporządzeniu planu zabudowy następowała odbudowa. Tylko w ten sposób można przeszkodzić chaotycznej zabudowie i jednocześnie przełamać niewiarę wsi w celowość sporządzanych uproszczonych planów zabudowania wsi.

9) Ze względu na zaistnienie nowych warun-

ków pracy przy przebudowie ustroju rolnego i odbudowie wsi I Ogólnopolski Zjazd Delegatów uznaje, że obecnie obowiązująca ustawa o scaleniu gruntów winna być znowelizowana i że przy opracowaniu noweli do tej ustawy winne być uwzględnione opinie i wnioski fachowców, posiadających doświadczenie w tej dziedzinie.

5) Komisja Odbudowy miast i osiedli.

Postulaty tej komisji b. szczegółowo opracowane, uchwalone zostały na II posiedzeniu plenarnym, na wniosek przewodniczącego, kol. Barańskiego, jednogłośnie, bez żadnej dyskusji.

Podajemy ich treść:

WNIOSKI KOMISJI ODBUDOWY MIAST I WSI

I.

Budowa osiedli wiejskich winna być przeprowadzona z myślą przewodnią o uspołecznieniu wsi oraz o umożliwieniu jej wykorzystania zdobyczy cywilizacyjnych przy organizowaniu pracy, bytowania i wypoczynku. Typem zasadniczym wsi winno być osiedle zwarte z ośrodkiem przeznaczonym na cele społeczne oraz w wypadku osiedli większych, otoczone skupionymi satelitami.

II.

Plany zabudowania wsi winny być opracowane z uwzględnieniem potrzeb akcji osiedleńczej i w nawiązaniu do organizacji gospodarki rolniczej na scalanych terenach. Ze względu na okoliczność, że plany te regulować będą warunki życia i pracy osiedli na dłuższy okres czasu, pożądane jest regulowanie tego zagadnienia na większych zespołach, łącznie rozwiązywanych. Odpowiednie sankcje prawne, dotyczące stałości tworzonych warsztatów rolnych oraz niepodzielności gospodarstw, winny mieć równocześnie na względzie potrzeby w urbanizacji kraju i związanym z tym zagadnieniem odpływ nadmiaru ludności wiejskiej do miast.

III.

Zjazd wzywa władze związku do powołania do życia stałej komisji urbanistycznej celem przepracowania zagadnień związanych z nowelizacją prawa o zabudowaniu osiedli.

IV.

Pożądane jest powoływanie do współpracy urbanistycznej szerokich mas społecznych za pomocą ogłaszania konkursów na tezy i wytyczne planów zagospodarowania. Wyróżnione prace stanowić będą składowy element podkładu urbanistycznego dla planistów, układających plany zabudowania.

V.

Ze względu na moment zagrożenia dla realizacji właściwych planów zabudowania należy uważać wznoszenie drewnianych domków w miastach wielkich nawet w dobie przejściowej za półśrodek, który może być tolerowany jedynie na peryferiach miast.

VI.

a) 1-szy Zjazd Delegatów Związku Mierniczych R. P. zwraca uwagę na ważność zagadnienia właściwego rozplanowania małych miast, w których żyje ponad 50 proc. miejskiej ludności Polski.

b) Możliwości finansowe i charakter życia małych miast wymagają opracowania specjalnych norm technicznych dla urządzeń użyteczności publicznej.

c) Małe miasta wymagają ponadto specjalnej opieki techniczno-sanitarnej ze względu na fakt, że śmiertelność w nich jest większa, niż na wsi i w miastach wielkich.

VII.

Dla umożliwienia w przyszłości racjonalnego i ekonomicznego planowania winny przepisy budowlane przewidzieć, dla okresu przejściowego przed opracowaniem planów zagospodarowania, możność wydawania lokalnych zarządzeń, wyznaczających tymczasowe linie regulacyjne i zabudowania oraz zabezpieczających zabytki, zieleń, tereny specjalne, urządzenia użyteczności publicznej itp.

VIII.

Przmysł, a w pierwszym rzędzie przetwórstwo produktów rolnych i ogrodniczych, winien być rozbudowany w małych miastach, gdyż wymagają tego interesy przemysłu, rolnictwa oraz ludności miejscowej i napływającej ze wsi.

IX.

Dla umożliwienia opracowania w wymaganym przez życie szybkim tempie pomiarów, scalenia i zabudowania zniszczonych osiedli, Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej uważa za niezbędne:

1) znowelizowanie prawa budowlanego w kierunku uproszczenia procedury formalno-prawnej przez skrócenie terminów i zmniejszenie ilości instancji.

2) Dokonanie rewizji przepisów pomiarowych w kierunku zastosowania nowych metod miernictwa, a w szczególności przez uzupełnienie pomiarów sytuacyjnych zdjęciami aerofotogrametrycznymi.

3) Opracowywanie projektów regulacji i zabudowy osiedli przez mierniczych przysięgłych, wykonujących pomiary tych osiedli, pod nadzorem Urzędów Wojewódzkich.

4) Zapewnienie środków finansowych dla Zarządów Miejskich na robociznę i materiały.

X.

1. Należy stworzyć Fundusz Pomiarów Osiedli.

2. Fundusz jest instytucją stałą, dążącą do finansowego usamodzielnienia pomiarów osied-

li, zwalniając stopniowo Skarb Państwa od subsydiowania ich z kredytów rządowych.

3. Do zadań funduszu należy finansowanie:
a) nowych pomiarów osiedli,
b) aktualizacji planów pomiarowych,
c) pomiarów w ramach realizacji planów zabudowania.

4. Podstawą funduszu są:
a) dostacje Skarbu Państwa,
b) opłaty od zainteresowanych właścicieli nieruchomości, przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i innych.

5. Funduszem dysponuje Gł. Urz. Pom. Kraju.

XI.

1. Należy stworzyć Fundusz Polityki Terenowej Osiedli.

2. Fundusz jest instytucją stałą, przeciwdziałającą spekulacji terenowej przez finansowanie planowej polityki terenowej osiedli.

3. Fundusz spełnia swoje zadanie przez:
a) nabywanie,
b) zamianę lub
c) zbywanie odpowiednich gruntów.

4. Podstawą funduszu są:
a) tereny przekazane z reformy rolnej na rozbudowę osiedli,
b) tereny porzucone i opuszczone,
c) tereny Skarbu Państwa przekazane gminom na rozbudowę osiedli,
d) tereny miejskie niezagospodarowane,
e) wpływy z dysponowanych terenów.

5. Funduszem dysponuje Bank Gospodarstwa Krajowego w porozumieniu z rzeczowo właściwymi władzami na wniosek władz miejskich.

XII.

Tereny porzucone i opuszczone na obszarach oraz w strefach interesów gmin miejskich należy bezzwłocznie przekazać tym gminom do tymczasowego użytkowania celem zabezpieczenia przyszłych potrzeb rozbudowy miast.

6) Komisja Pomiarów Państwowych

Uchwały Komisji Pomiarów Państwowych w brzmieniu uchwalonym na II posiedzeniu plenarnym, podajemy poniżej:

1) „Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczpospolitej Polskiej uchwala pracować dla dobra Państwa oddając swą wiedzę i najwyższy wysiłek pracy, by przyczynić się wydatnie do szybkiej odbudowy".

2) „Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Delegatów Z.M.R.P. uważa, że podstawowe zadanie, które stoi przed zawodem mierniczym — wykonanie mapy gospodarczej kraju, winno być przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie.

Mapa gospodarcza kraju wymaga dłuższego czasu do jej realizacji dlatego ze względu na pilne potrzeby stworzenia podstawy do wszelkiego planowania, w pierwszej fazie realizacji mapy, powinny być wykonane fotoplany na całym obszarze Państwa w ciągu najwyżej 5 lat".

3) „Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Delegatów Związku M.R.P. mając na względzie ład i porządek w stosunkach władania ziemią, uchwala, iż winien być wprowadzony przymus założenia ksiąg gruntowych na całym obszarze Rzeczpospolitej".

4) „Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Delegatów Z.M.R.P. zwraca się do Głównego Urzędu Pomiarów Kraju o zajęcie się sprawą jak najszybszego opracowania, zunifikowania i wydania prawa granicznego".

5) „Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Delegatów Z.M.R.P. uważa za rzecz pilną i koniecznie potrzebną wydanie instrukcyj pomiarowych celem ujednostajnienia zasad wykonywania pomiarów na całym obszarze RzplitejPolskiej i dostosowanie ich do obecnych potrzeb i wymagań".

6) „Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Delegatów Z.M.R.P. uważa za konieczne wprowadzenie przymusu trwałej stabilizacji punktów pomiarowych i granicznych, oraz otoczenia ich należytą ochroną prawną".

7) „W związku z koniecznością jak najszybszego sporządzenia mapy administracyjnej Państwa — Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Delegatów Z.M.R.P. uchwala konieczność jak najściślejszej współpracy wszystkich mierniczych z Urzędami Pomiarowymi w zakresie zebrania materiału do opracowania mapy podziału administracyjnego Polski, z granicami gmin i gromad, na jednolitym podkładzie kartograficznym w skaskali 1:100.000.

7. Komisja Ogólna

Komisja Ogólna I Zjazdu Delegatów Z.M.R.P. uchwaliła przedstawienie przed plenum Zjazdu 7-miu wniosków, które podajemy w brzmieniu dosłownym, wraz z uwzględnieniem poprawek, przyjętych na II posiedzeniu plenarnym.

Wniosek Nr. 1.

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej ustala wysokość wpisowego na zł. 100 na rzecz Zarządu Głównego Związku, zaś wysokość składki miesięcznej na zł. 50, powiększonej o obowiązkowy abonament „Przeglądu Geodezyjnego.

Składka miesięczna dzieli się w następujący sposób:
20 zł. na rzecz Zarządu Głównego,
30 zł. na rzecz Zarządu Oddziału".

Wniosek Nr. 2

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej apeluje do Władz Państwowych o poprawę bytu mierniczych w służbie państwowej i samorządowej.

Zjazd Delegatów nakłada na Zarząd Główny obowiązek złożenia w tej sprawie władzom państwowym szczegółowego memoriału".

Dezyderaty dla Zarządu Głównego odnośnie wniosku Nr. 2

„Przy poprawie bytu pracowników państwowych dążyć należy do:

1) przyznania specjalnych dodatków technicznych,
2) przyznania specjalnych przydziałów odzieżowych (ubranie, obuwie),
3) zwiększenia djet do wysokości pokrywającej rzeczywiste wydatki w terenie".

Wniosek Nr. 3

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej apeluje do Władz Państwowych o roztoczenie opieki nad biurami wolnego zawodu mierniczego jako instytucją publiczno-prawną.

Zjazd nakłada na Zarząd Główny, obowiązek złożenia w tej sprawie Władzom Państwowym szczegółowego memoriału."

Dezyderaty dla Zarządu Głównego odnośnie wniosku Nr. 3

„Opieka Państwa nad wolnym zawodem mierniczym powinna iść w kierunku:

1) ustalenia godziwych wynagrodzeń i świadczeń za pracę,
2) roztoczenie opieki nad pracą przy wykonywaniu zawodu, przez wydanie legitymacyj stwierdzających, iż mierniczy podczas pełnienia swych obowiązków jest pod ochroną prawa,
3) przeprowadzenia rejestracji szkód wojennych poniesionych w instrumentach, narzędziach, archiwach, biurach i środkach lokomocji,
4) ułatwienia Oddziałom Związku i poszczególnym biurom na rejestrację mechanicznych środków lokomocji dla usprawnienia prowadzenia prac pomiarowych,
5) ułatwienia nabycia instrumentów, sprzętu mierniczego i materiałów,
6) interwencji w sprawach podatkowych".

Wniosek Nr. 4

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczpospolitej Polskiej uchwala utworzenie w ramach Związku funduszu zapomogowego dla rodzin kolegów poległych i zmarłych, znajdujących się bez środków do życia".

Wniosek Nr. 5

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla konieczność niezwłocznego utworzenia Izb Mierniczych".

Wniosek Nr. 6

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczpospolitej Polskiej uchwala powołanie Komisyj Rehabilitacyjnych w I instancji przy Oddziałach Wojewódzkich Z.M.R.P. w II przy Zarządzie Głównym Z.M.R.P.

Zadaniem Komisyj jest sprawdzenie zachowania się członkcw zawodu mierniczego w okresie wojny".

Wniosek Nr. 7

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczpospolitej Polskiej wyraża gorące podziękowanie Komitetowi Organizacyjnemu Związku za doskonałą organizację Zjazdu, gościnę i opiekę nad przybyłymi delegatami i gośćmi".

Dezyderat

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Rzeczpospolitej Polskiej poleca Zarządowi Głównemu poczynienie starań celem:

1) stworzenia sieci bibliotek zawodowych w poszczególnych ośrodkach wojewódzkich,
2) uzyskania nieruchomości na siedzibę Związku w Warszawie,
3) uzyskania nieruchomości na uzdrowisko (Śląsk Opolski, Pomorze)".

Drugie posiedzenie plenarne Delegatów 16.IX-45 r.

Drugie posiedzenie plenarne otworzył Przewodniczący w sali Odczytowej Muzeum Narodowego witając przybyłego na obrady Szefa Wojskowego Instytutu Georgaficznego Ob. Płk. Naumienko, zebranych Delegatów i gości, poczym udzielił głosu Przewodniczącemu Komisji Mandatowej.

Przewodniczący kol. Lipiński oświadczył, że w Zjeździe brało udział 48 Delegatów ze wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej Polskiej, poczym odczytał nazwiska Delegatów i nazwy reprezentowanych województw.

Z kolei Sekretarz Komisji Oświatowej, kol. Strażyc odczytał uchwalone przez Komisję 3 wnioski, nad którymi Przewodniczący otworzył dyskusję. Pierwszy wniosek komisji odnośnie wprowadzenia 3-stopniowego nauczania przechodzi jednogłośnie. Drugi wniosek dotyczący zwiększenia państw. funduszu stypendialnego przez opodatkowanie sum umownych za prace pomiarowe wywołuje ożywioną dyskusję, po której wniosek przechodzi z poprawką o obciążeniu na powyższy cel nie tylko wolnozawodowców, lecz wszystkich członków Związku M. R. P., oraz o upoważnieniu Zarządu Głównego Z.M.R.P. do administrowania tym funduszem. Oświadczenie Ob. Płk. Naumienki o poparciu

funduszu Zarządu przez Oficerów Wojskowego Instytutu Geograficznego powitany zostaje burzliwymi oklaskami.

Trzeci wniosek dotyczący wydzielenia z Wydziałów Inżynierii Oddziałów Mierniczych i przekształcenia ich w samodzielne wydziały spotyka się z wyjaśnieniem ze strony Prof. Inż. J. Piotrowskiego, że przyczyną obecnego stanu był brak profesorów, obecnie jednak istnieją już możliwości zmiany w kierunku usamodzielnie studium mierniczego. Wywiązuje się krótka dyskusja na temat, czy należy wyraźnie sprecyzować podział Wydziału Geodezyjnego na Oddziały. Do Prezydium wpływa wniosek Dyr. Kluźniaka, ujętym w piśmie przez kol. Lazzariniego, za sprecyzowaniem Oddziałów.

Po krótkich debatach trzeci wniosek Komisji Oświatowej przechodzi jednogłośnie.

Z kolei Przewodniczący *Komisji Pomiarów Państwowych*, Dyr. Malesiński odczytuje 7 uchwał Komisji. Kol. Kowalewski wnosi o głosowanie całości ze względu na ich oczywistość, przeciw czemu wypowiada się Ob. Płk. Naumienko. W trakcie dyskusji m. in. na temat przewidywanego terminu sporządzenia mapy gospodarczej (około 20 lat) kol. Malesiński wyjaśnia, że dołożone będą wszelkie starania, aby sporządzić ją jaknajprędzej. Ob. Płk. Naumienko zwraca uwagę, że Komisja winna była przepracować i uzgodnić poglądy odnośnie środków wykonania zdjęć fotogrametrycznych. W skutku uchwały Komisji przechodzą większością głosów, z poprawką kol. Michalskiego dotyczącą wniosku o wydanie instrukcyj pomiarowych.

Następnie Sekretarz *Komisji Przebudowy Ustroju Rolnego*, kol. Napierkowski, odczytuje 11 postulatów przyjętych przez Komisję. Wywiązuje się żywa i rzeczowa polemika z udziałem kol. kol.: Dyr. Szczerby, Górskiego, Frelka, Miśkiewicza, Neymana, Michalskiego, Dębskiego i innych. W skutku postulaty odnośnie wstrzymania zabudowy na gruntach wydzielonych w wyniku parcelacji do czasu sporządzenia uproszczonego szczegółowego planu zabudowania i jednoczesnym zapewnieniem służbie i bezrolnym budynków w resztówkach, oraz złączenia hipoteki i katastru w jedną instytucję — upadają, (ten drugi ze względu na niebezpieczeństwo podporządkowania miernictwa jeszcze jednemu Ministerstwu Sprawiedliwości).

Postulat stwierdzający konieczność wydania dekretu o przebudowie ustroju rolnego przechodzi jednogłośnie, a inne wraz z wprowadzonymi poprawkami — większością głosów.

Dwanaście postulatów *Komisji Odbudowy Osiedli i Miast* odczytuje Przewodniczący Komisji, kol. Dyr. Kluźniak. Na wniosek kol. Barańskiego wszystkie uchwały tej Komisji jako opracowane b. szczegółowo, przechodzą jednogłośnie bez dyskusji.

Kol. Dembek odczytuje 7 wniosków *Komisji Ogólnej*.

Wnioski 5, 6 i 7-my, dotyczące utworzenia Izb Mierniczych, powołania Komisyj Rehabilitacyjnych, oraz wyrażenia podziękowania Komitetowi Organizacyjnemu za doskonałą organizację Zjazdu przechodzą przez aklamację; inne przechodzą z poprawkami przyjętymi w trakcie dyskusji.

Trzy wnioski *Komisji Statutowej* oraz niektóre poprawki odnoszące się do Statu Związku odczytuje kol. Bychawski. Wywiązuje się długa dyskusja na temat członkowstwa oraz charakteru Związku (Związek Zawodowy, czy Stowarzyszenie), Delegat woj. Krakowskiego, kol. Kołek podnosi kwestję osobowości prawnej Oddziałów, której utrata spowodowałaby również utratę posiadanych przez Oddziały realności i proponuje oprzeć organizację Centrali na Oddziałach prowincjonalnych, posiadających osobowość prawną, kol. Dyr. Szczerba proponuje kompromisowe wyjście z sytuacji, składając wniosek o zmianę statutu w kierunku nadania Oddziałom osobowości prawnej, ograniczonej do posiadania, nabywania i zbywania realności za zgodą Zarządu Głównego. Dalsza dyskusja na ten oraz inne tematy zostaje przerwana ze względu na ograniczoną ilość czasu. Zebrani przyjmują wnioski Komisji Statutowej wraz z poprawką kol. Szczerby.

Wolne wnioski wpływające do Prezydium kol. Lipiński proponuje przekazać Zarządowi Głównemu.

Brzmią one następująco:

a) Zjazd Delegatów Związku Mierniczych R. P. wzywa Zarząd Główny Związku do spowodowania unormowania sprawy podatków obrotowego i dochodowego, które w świetle obowiązujących przepisów mogą uniemożliwić zawodową pracę mierniczych. Motywuje się to tym, że biura mierniczych przysięgłych nie mają charakteru przedsiębiorstw przemysłowych; w związku z tym nie powinny być stosowane stawki ogólnej progresywnej skali podatku obrotowego od sum umownych na prace pomiarowe.

b) Większość mierniczych postradało w okresie okupacji, oraz wskutek działań wojennych kosztowne warsztaty pracy, na które składają się narzędzia miernicze. Mając na uwadze ważność zadań, jakie spełnia mierniczy, oraz jego ofiarną pracę przy odbudowie Państwa, należy umożliwić mierniczym wznowienie swoich warsztatów przez daleko idące ulgi podatkowe.

(—) Jan Stefański
(—) Kożuchowski

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych R. P. w Warszawie (w dn. 15—16/IX) wzywa Zarząd Główny Z.M.R.P. do przejęcia akt, funduszy i inwentarza dawnego Stowarzyszenia Mierniczych Przysięgłych, po jego likwidacji, od kolegi Andersa Kazimierza, zamieszkałego w Sochaczewie (Powiatowy Urząd Ziemski w Sochaczewie, majątek Czerwonka).

(—) Ekiert".

„Zjazd Delegatów Związku Mierniczych R. P. upoważnia Zarząd Główny do wprowadzenia redakcyjnych poprawek do powziętych przez Zjazd Uchwał.

(—) Krzyszkowski Wacław".

(Inne ważniejsze wnioski, odnoszące się do uchwał poszczególnych Komisyj, wspomniane zostały w omówieniu tych uchwał).

Następnie zebrani przystępują do wyboru Władz Związku. Na wstępie Przewodczący, kol. Barański odczytuje imieniem Prezydium wniosek następującej treści:

„Pierwszy Zjazd Delegatów Związku Mierniczych Polskich przez wdzięczną pamięć zasług położonych dla miernictwa kolegi Władysława Surmackiego, długoletniego Prezesa Związku Mierniczych Przysięgłych, a ostatnio Związku Inżynierów Mierniczych, zamęczonego okrutnie przez Niemców na Palmirach pod Warszawą, nadaje Mu pośmiertnie godność Pierwszego Prezesa Honorowego Związku Mierniczych R. P.".

Wniosek przechodzi jednogłośnie, wszyscy powstają, składając hołd pamięci Zmarłego chwilą ciszy i skupienia.

Kandydaturę kol. Bronisława Łąckiego na Prezesa Zarządu Głównego witają zebrani burzliwymi oklaskami. Kol. Łącki, wzruszony, dziękuje za zaufanie i sposób dokonania wyboru.

Nazwiska kandydatów, wysuniętych na członków Zarządu powitane są również oklaskami. Podajemy je:

Dąbrowski Czesław
Bychawski Tadeusz
Katkiewicz Władysław
Latawiec Rudolf
Tymowski Janusz
Rodkiewicz Józef
Lipiński Bronisław
Napierkowski Kazimierz.

Kol. Szyprowski wnosi, aby koledzy z prowincji byli również reprezentowani w Zarządzie Głównym, na co kol. Lipiński wyjaśnia, że na przeszkodzie temu stoją trudności komunikacyjne.

Następnie zebrani dokonywują wyboru dalszych Władz Związku w składzie następującym:

Główny Sąd Koleżeński
Warchałowski Edward
Kluźniak Stanisław
Kobyliński Janusz
Mikosza Antoni
Kołek Jan
Polkowski Franciszek
Grabowski Wiktor
Subczyński Stanisław
Pokorska Aniela.

Główna Komisja Rewizyjna:
Sienkiewicz Józef
Krupowicz Konstanty
Bryling Jan

oraz zastępcy:

Zygmunt Romuald
Wojtkiewicz Zenon.

Przewodniczący odczytuje nadesłane do Prezydium depesze Wicepremiera Mikołajczyka oraz przedstawiciela Ministerstwa Odbudowy Dyr. Rudolfa, kótrych treść witają zebrani oklaskami.

„Związek Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, Muzeum Narodowe, Aleja 3 Maja. Nie mogąc wziąć osobiście udziału w Zjeździe tą drogą przesyłam życzenia owocnych obrad. Doceniam w pełni doniosłą rolę, jaką Członkowie Związku Mierniczych spełniają w racjonalnym i konkretnym wykonaniu wielkiego dzieła reformy rolnej w Polsce.

Minister
(—) Mikołajczyk.

„Zjazd Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej, Al. 3 Maja, Warszawa. Nie mogąc przybyć z powodu wyjazdu służbowego przesyłam Zjazdowi Mierniczych, związanych tak ściśle z odbudową Kraju, serdeczne życzenia owocnych obrad.

Dyrektor Rudolf".

Na wniosek Przewodniczącego wysłane zostają od Prezydium depesze do Władz w osobach Obywateli:

Prezydenta Krajowej Rady Narodowej, Obywatela Bolesława Bieruta,

Premiera, Obywatela Osóbki-Morawskiego,

Vice-Premiera, Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, Obywatela Mikołajczyka,

Prezesa Głównego Urzędu Pomiarów Kraju, Prof. Inż. Jana Piotrowskiego,

Dyrektora, Obywatela Rudolfa.

Zamykając Zjazd, Przewodniczący, Kol. Dyr. Barański składa podziękowanie kolegom: Lipińskiemu, Tymowskiemu, Jurkowskiemu i Łukawskiemu za trudy, poniesione w związku z organizacją Zjazdu, oraz dziękuje zebranym w imieniu własnym i Prezydium za owocną pracę. Żegna obecnych słowami: „Zjazd udał się nadspodziewanie. Dziękuję i do zobaczenia na następnym Zjeździe". Oklaski.

Delegaci i Goście dziękują kol. Barańskiemu za sprężyste i rzeczowe kierowictwo obrad, poczym wychodzą grupami, dyskutując z ożywieniem.

Pierwszy ten Zjazd spełnił niewątpliwie pokładane w nim nadzieje, a stało się tak dlatego, że przedstawiciele naszego zawodu docenili w pełni wielkość zadań stojących przed nami w dobie dźwigania się z gruzów naszego Kraju, oraz nieomylnym instynktem potrafili odróżnić kwestie zasadnicze od podrzędnych, wznosząc się tym samym na wspólną platformę porozumienia i jedności całego miernictwa.

INŻ. WYSZOGRODZKI CZESŁAW

Zagadnienie reperów fundamentalnych w sieci niwelacyjnej m. st. Warszawy

Wymagania techniczne

Sieć niwelacyjna m. st. Warszawy obsługuje szeroki zakres potrzeb technicznych w gospodarce na terenie miasta. Potrzeby te stawiają sieci różne wymagania pod względem dokładności. I tak — budowniczy przy wyznaczaniu wysokości cokołu względnie progu domu zadowoli się dokładnością paru centymetrów, technik, budujący nawierzchnię ulicy, żąda dokładności jednego centymetra, zaś przy budowie kanału samoczynnie spływającego — żąda wyższej dokładności znaku niwelacyjnego, dopominając się naogół o połówki milimetra*).

Rzecz oczywista, że od sieci wymaga się, by

1° sprostała wszelkim wymaganiom technicznym oraz

2° by obejmowała całość terenów miasta.

Zjawisko zatracania technicznej wartości przez sieć

Pierwsze z wyżej wymienionych zadań sieci starano się osiągnąć przez stosowanie odpowiednio dokładnych narzędzi niwelacyjnych i dobieranie właściwych im metod i sposobów przy pomiarze, wyrównaniu i obliczeniach. Ale bardzo rychło, bo już przy rewizji pierwszy raz założonej sieci niwelacyjnej t. j. około 1886 roku, stwierdzono, że wysokości niektórych punktów sieci stają się w niektórych miejscach nieaktualne już po upływie paru miesięcy — z powodu osiadania bądź pojedyńczych budynków, na których obsadzono repery, bądź nawet całych fragmentów terenu. Jednak nie badano bliżej tej sprawy zwłaszcza o ile chodzi o oddziaływanie podglebia, podłoża i głębszych warstw geologicznych na stopień stałości reperów. Poprzestano na stwierdzeniu, iż miejska sieć niwelacyjna skutkiem ruchów powierzchni terenu traci całkowicie swą wartość techniczną po upływie 10—12 lat od chwili ostatniego generalnego pomiaru.

Rekonstrukcje sieci niwelacyjnej

A przecież jest to sprawa niemałej wagi dla miasta, gdyż zarówno z wyżej podanych powodów, jak również wobec stałego rozrostu obszaru miasta — w przeciągu ubiegłych niespełna trzydziestu lat trzykrotnie rekonstruowano sieć niwelacyjną, dokonywując za każdym razem generalnego pomiaru w stale zwiększającym się zakresie (w roku 1916 — 916 punktów, w 1925-26 — 1732 punkty, zaś ostatnio w latach 1940-43 około 3000 punktów. Nadmienić przytym wypada, iż przeciętnie koszt całkowitego opracowania jednego punktu wynosi około 45 złotych — według poziomu cen z sierpnia 1939 r.).

Powstaje przeto pytanie: jakie to przyczyny wywołują ruchy pionowe reperów i wśród jakich okoliczności zjawisko tych ruchów odbywa się?

Czynniki wywołujące ruchy pionowe reperów

Ogólnie rzecz biorąc (o ile rozpatrywać przyczyny), to chodzi tu o dwa czynniki:

1° siłę — statyczną i dynamiczną i

2° podkład ziemny, na którym wystawiono budynek.

Jeśli chodzi o siłę, to najczęściej występuje stała siła ciążenia, zaś rzadziej się zdarza zmienna siła — dynamiczna — udzielająca drgań budowli.

Stała siła ciążenia powoduje w nowowznoszonej budowli lub przy nadbudowaniu (względnie przy dobudowaniu reszty budynku bliźniaczego) — osiadanie najczęściej rzędu 10—30 mm.

Po spaleniu się budynku następuje jego wyniesienie (w 10 mm.).

O ile tylko podkład ziemny jest dostatecznie mocny, to osiadanie budynku jest czasowe i w najczęściej zdarzających się zaobserwowanych przypadkach ustaje po 2— latach.

Z uwagi na to unikano obsadzania reperów na nowowznoszonych budynkach, bądź na wzniesionych od dawna pojedyńczych budynkach obok których ma być tuż dobudowany budynek.

Poza oddziaływaniem stałej siły ciążenia na pojedyńczy budynek, względnie na przylegające doń sąsiednie budynki, istnieje ponadto oddziaływanie wypiętrzające tej siły w pewnym promieniu na otaczający teren. Można tu wyodrębnić dwa przypadki.

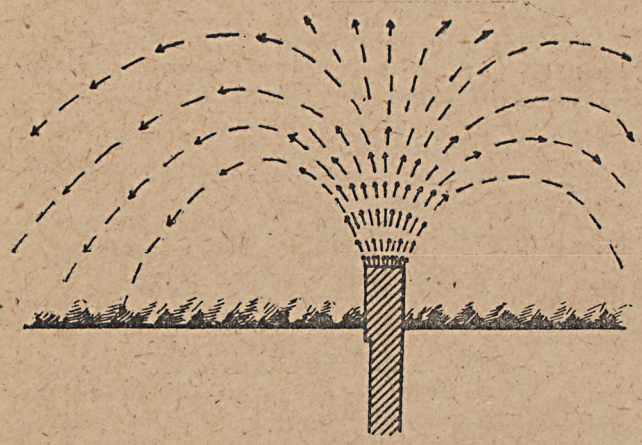
1° gdy podkład ziemny jest luźny (piaski, żwirek, żwir), wtedy pole sił w głębi układa się jak na rysunku, oddziaływując w pewnej odległości wypiętrzająco.

2° Gdy podkład ziemny jest zwarty i plastyczny (gliny, muły, iły itp.), to ponadto występuje pewne wciskanie najbliżej przylegającej warstwy do wzniesionego budynku. Wciskanie to ma niewielki zasięg (do paru metrów, najwyżej do 10 m.).

*) Sprawa stawiania tak wysokich wymagań jest zrozumiała wobec konieczności stosowania przy budowie kanałów ściekowych (zwłaszcza w dzielnicy południowej i wschodniej) niewielkich spadków. I tak przy częstokroć nadawanym spadku 0,5 pro mille (a zdarzają się i mniejsze) na 20 metrowy odcinek kanału przypada 1 cm. spadku!

Rozważanie powyższe znajduje potwierdzenie w praktyce. Zaobserwowano wypiętrzanie (wyciskanie w górę) małych budynków (rzędu pojedyńczych mm.), gdy w pewnej odległości od nich wystawiono wysoki dom.

Powyższe zjawisko występuje również przy działaniu siły dynamicznej. Odległość od źródła działania siły, na której wypiętrzanie daje się jeszcze zaobserwować, t. j. zasięg wypiętrzania oraz jego stopień zależą od wielu czynników, jak zwartość środowiska, głębokość założenia fundamentów, wielkość siły i inne. Sprawa ta nie jest jeszcze dostatecznie opracowana i dla tego nie można podać nawet danych orientacyjnych.

Rys. Nr 1

(Wzięto z prac doświadczalnych inż. kom. Z. Trzeciaka)

Gdy oddziaływanie siły statycznej na ruchy pionowe budynku ma najczęściej charakter czasowy, to rzecz ma się inaczej z oddziaływaniem siły stale zmiennej (dynamicznej). Działanie jej było dotąd najzupełniej niedostrzegane i niedoceniane. Jako dobra ilustracja powyższego może służyć sprawa głównego znaku wysokościowego m. st. Warszawy. Znak ten, do którego dowiązywano zawsze miejską sieć niwelacyjną, został zastabilizowany na warszawskim przyczółku mostu Kierbedzia.

Inżynier, projektujący miejsce stabilizacji pod główny znak, był całkowicie zasugestionowany solidnością fundamentów przyczółka i był zdania, że właśnie przyczółek z pośród szeregu innych budowli — najpewniej gwarantuje stałość wysokościową podstawowego punktu.

Nie doceniał on drgań, jakie powstają wskutek ruchu kołowego na moście, a które powodują stałe i nieprzerwane, od roku 1916 stwierdzone osiadanie przyczółka — rzędu 0,7 mm. w ciągu roku.

W tym samym stopniu osiadają przyczółki mostów przy Cytadeli, zaś w nieco mniejszym — ks. J. Poniatowskiego.

W podobny sposób t. j. nieprzerwanie osiadają budynki fabryczne, wewnątrz których pracują motory, wzg. inne maszyny, przyczym we wszystkich wypadkach moc podkładu ziemnego pod budynkiem oraz jego fundamenty nie unicestwiają osiadania, jedynie wpływają hamująco na jego stopień.

Z faktów i rozważań powyższych nieodparcie wypływa następujący wniosek:

Budowla, na której jest obsadzony podstawowy punkt wysokościowy, powinna być zabezpieczona przed działaniem na nią szkodliwych sił (statycznej i dynamicznej).

Uzupełniając powyższe, dodamy, że podstawowy punkt wysokościowy powinien być zastabilizowany na specjalnej budowli jemu wyłącznie służącej.

Podkład ziemny

Miąższość podkładu, jego położenie względem powierzchni ziemi, oraz charakter strukturalny interesują nas do pewnych granic — mianowicie od rodzaju zastabilizowanego punktu wysokościowego.

1° w terenach niezabudowanych, gdzie punkty wysokościowe są albo stabilizowane na punktach poligonowych (np. bolce ścienne w andezytach) albo wprost są równocześnie punktami poligonowymi (betony zbrojone), tam interesujemy się podkładem już od samej powierzchni na nieznaczną głębokość (czasem jednak w warunkach specjalnych aż do 10 m.).

2° Gdy repery są stabilizowane na domach, interesuje nas podkład, począwszy od głębokości zapuszczania fundamentów t. j. dla domów niepodpiwniczonych już od — 50 cm., zaś dla podpiwniczonych od — 1.50 m. aż do głębokości kilkunastu metrów.

3° W budowlanych specjalnych zainteresowanie nasze obejmie warstwę do kilkudziesięciu metrów w głąb.

W pierwszym i drugim wypadku szczególnym wpływem na ruchy pionowe punktów wysokościowych wyróżniają się podkłady słabe — więc nasypy, podkłady torfowe i kurzawki.

Poza tym w szczególnych okolicznościach (o których niżej będzie mowa) wpływają również podkłady gliny, iłów itp.

Podkłady słabe — nasypy

Gdy nasypy powstają z ziemi mineralnej np. wykopów z pod budowy fundamentów — jednak są bez domieszek organicznych, wtedy po uprzednim uleżeniu się są one wcale dobrym podkładem.

Źle jest gdy nasypy składają się z dużego odsetka organicznych odpadków. (Wybrzeże Wisły od Cytadeli do mostu Poniatowskiego powstało z tego rodzaju nasypów o miąższości do 10 m., zaś w okolicy zamku przy ul. Brzozowej z wywożonych ze Starej Warszawy w ciągu wieków śmieci powstała t. z. Gnojna Góra o miąższości ponad 20 m.). Wtedy tego rodzaju nasypy wykazują długotrwałe osiada-

nie, przyczym jego stopień zależy od miąższości warstwy nasypów.

Np. stwierdzono, że cały pas Bulwarów po stronie warszawskiej wykazuje osiadanie od 2 do 3,5 mm. na rok.

Nasypy o mniejszej powierzchni, ale dość znacznej miąższości spotykają się dość licznie na terenie Warszawy. Powstały one skutkiem prac niwelujących teren, bądź przy usuwaniu licznych glinianek i stawów w okolicach Woli, Mokotowa, Szczęśliwic i Ochoty.

Torfowiska

Bardziej różnoraki charakter mają ruchy na torfowiskach. Stopień ich zależy również od miąższości warstwy, zaś przebieg ruchu zależy od stopnia zawilgocenia i zmian temperatury (zamrażania i odtajania).

W okresie suszy — bądź też po odwodnieniu (tak stwierdza nauka o Melioracjach) następuje gwałtowne osiadanie — od kilku do kilkunastu cm., zaś po zawilgoceniu oraz po zamarznięciu — gwałtowne wynoszenie się.

O ile torfy pęcznieją na znaczną głębokość (czasem do 6—9 m t. j. do pełnej miąższości warstwy), o tyle gliny i iły jako mało przepuszczalne pęcznieją nieznacznie. Gdy warstwa nabrzmiała wilgocią ulegnie zamrożeniu, pęcznienie osiąga stopień wyższy.

Torfowiska o znacznej miąższości spotykamy pod Skarpą około Królikarni, na wschód od Parku Paderewskiego, w okolicach Rudy oraz na terenach gazowni na Woli.

Rekordowym jest osiadanie terenów na Rudzie (w miejscu starego koryta Wisły), gdzie np. reper 1615 obsadzony na podmurówce parterowego drewniaka (Potocka 44) wykazuje nieprzerwane osiadanie od 1925 roku — przeciętnie 4,5 mm. na rok.

Kurzawki

Podobnie jak nasypy z domieszkami organicznymi zachowują się tereny z żyłami kurzawkowymi. Spotyka się je na terenie Ogrodu Saskiego i w zagłębieniu (niecce) wzdłuż ulicy Okopowej w pobliżu cmentarza Żydowskiego.

(Wypadek trzeci — rozpatrzymy przy reperach fundamentalnych).

Powyżej przytoczone okoliczności każą traktować jako czasowe zło konieczne te repery, które z braku lepszych budowli musiano zastabilizować na punktach poligonowych albo na niepodpiwnicznych domach w środowisku glin i iłów.

W istocie — punkty te wykazują nieregularne i przytym bardzo częste zmiany wysokości.

Okoliczności specjalne

Do przypadków okolicznościowych, wywołujących osiadanie powierzchniowe, a nie wypływających wprost z charakteru podkładu — zaliczamy wpływ wykonania znacznych wykopów (np. przy budowach wgłębnych jak kanały, tunele itp.) oraz wpływ odwodnienia. Zwłaszcza duży zasięgiem jest wpływ odwodnienia. Wywołuje on osiadanie powierzchniowe wyczuwane na odległości do kilkuset metrów (200—300) w każdą stronę od osi rurociągów kanałowych. W tym wypadku powstałe osiadanie podkładu trwa jakiś czas (2—3 lata, a czasem znacznie dłużej) po wykonaniu prac.

Streszczenie

Rozpatrując szczegółowo podkład ziemny na obszarze m. st. Warszawy, należy stwierdzić, iż na — 82% powierzchni podkład ziemny jest dostatecznie silny, by stworzyć podstawy dla trwałej sieci niwelacyjnej.

Jedynie 18% powierzchni, obejmującej t. z. tereny zalewowe (Ruda, Wybrzeże Wisły, Siekierki i Saska Kępa) oraz poza tym łąki na wschód od Parku Paderewskiego, Kurzawki w Ogrodzie Saskim i około cmentarza żydowskiego przy Okopowej, daje środowisko niesprzyjające stałości sieci niwelacyjnej.

Zestawienie powierzchni obu rodzajów środowisk ma swoją wymowę na tle dokonywanej periodycznie reambulacji sieci niwelacyjnej.

Na tle powyższych rozważań należy stwierdzić, co następuje:

1° Zdając sobie sprawę ze szkodliwości oddziaływania sił statycznych i dynamicznych oraz okoliczności specjalnych na stałość sieci niwelacyjnej, trzeba zauważyć, iż fakty działania w/w sił, jakkolwiek wystąpić mogą wszędzie na obszarze m. st. Warszawy, to jednak zdarzają się naogół rzadko i sporadycznie.

2° Środowisko geologiczne stwarza dogodne warunki dla sieci niwelacyjnej na przynajmniej $^4/_5$ całego obszaru m. st. Warszawy.

Wobec powyższych stwierdzeń nasuwają się następujące pytania

Czy dotychczasowe zasady zakładania i opracowywania sieci niwelacyjnej są jedynie możliwe?

Czy dokonywanie periodycznego (co 10—12 lat) i przytym generalnego pomiaru sieci niwelacyjnej jest nieodzowną koniecznością. (Pod generalnym pomiarem rozumiemy tu pomiar całej sieci — precyzyjnej i technicznej).

Dotychczasowy punkt widzenia na budowę sieci niwelacyjnej

Dotychczas sieć precyzyjna była tak zakładana, by dać podstawę dla takiej czy innej konfiguracji sieci technicznej. Przebiegała ona (sieć precyzyjna) głównymi szlakami komunikacyjnymi, dopasowując swe oka do mniej lub więcej gęstej sieci ulic, względnie ciągów poligonowych, gdy chodzi o tereny niezabudowane. Sprawa dobierania tej sieci z punktu zapewnienia jej jaknajdłuższej stałości nie była wcale realizowana: obierano bowiem bieg poszczególnych ciągów precyzyjnych bez badań podłoża ziemnego.

Jedyny zaś punkt główny sieci miał zadanie specjalne — miał służyć za punkt związania sieci z t. zw. zerem Wisły.

Wynikiem takiego podejścia do sieci precyzyjnej było stałe tracenie wartości przez całą sieć i w następstwie powstawała konieczność periodycznego i generalnego jej aktualizowania.

Powyższy punkt widzenia na sieć precyzyjną nie może się już ostać wobec dostrzeżonych w nim zasadniczych braków.

Nowy punkt widzenia (kryterium obioru punktów precyzyjnych)

Wobec powyższego wysuwamy nowe kryterium:

W przyszłości punktem precyzyjnym będzie nietyle punkt zaniwelowany instrumentem precyzyjnym, ale punkt, który ponadto

1° na podstawie zestawień pomiarów z dwu reambulacyj wykazał stałość wysokości,

2° któremu podłoże ziemne zapewni dłuższą stałość wysokości,

3° nie będzie podlegał szkodliwemu działaniu siły statycznej lub dynamicznej t. j. rozpatrując w szczególności — będzie zastabilizowany w miejscu, w którym plan zabudowania nie przewiduje ani wystawiania nowych zabudowań względnie wyburzeń w najbliższym sąsiedztwie, ani nadbudowań dla wyrównania gabarytów, poza tym gdy w najbliższej okolicy nie są przewidziane żadne poważniejsze prace wgłębne bądź odwadniające ani też nie znajdują się źródła siły dynamicznej, wreszcie

4° który będzie celowo obrany jako podstawa dla sieci technicznej.

W ten sposób obrana sieć punktów precyzyjnych usunie konieczność stosowania periodycznej i generalnej aktualizacji.

Repery fundamentalne

Sieć ta ulegnie dalszemu wzmocnieniu, gdy ją oprzemy na t. zw. reperach fundamentalnych t. j. reperach zastabilizowanych na wyłącznie dla nich przeznaczonych — specjalnych budowlach w miejscach:

a. specjalnie badanych pod względem geologicznym,
b. całkowicie zabezpieczonych przed działaniem szkodliwych sił.

Repery fundamentalne będą tworzyć mniej więcej regularną sieć, która będzie wyrównana metodą ścisłą.

Sieć zaś reperów precyzyjnych będzie następnie wyrównywana metodą przybliżoną — jako ciągi między reperami fundamentalnymi, jako węzły — względnie zespoły węzłów.

Sieć techniczna

Co się tyczy sieci technicznej, to może ona być mierzona w miarę potrzeby t. j. w zakresie odpowiadającym konkretnym potrzebom — w czasie wyłonienia się tych potrzeb.

Jeśli teren, w którym wyłonią się w/w potrzeby, mieć będzie korzystne środowisko geologiczne, to nawiązanie i wyrównanie założonej sieci technicznej będzie oparte o istniejącą tamże sieć precyzyjną.

Gdy zaś teren będzie miał niekorzystne środowisko, wtedy cały teren należy związać z najbliższymi reperami precyzyjnymi i fundamentalnymi za pośrednictwem ad hoc dobranych reperów „quasi precyzyjnych", które zostaną pomierzone sposobami i narzędziami precyzyjnymi. O te repery „quasi precyzyjne" należy bez zwłoki oprzeć całą miejscową sieć reperów technicznych.

(Dokończenie nastąpi)

Wiadomości bieżące

Wiadomości z Głównego Urzędu Pomiarów Kraju.

Odprawa Naczelników Wydziałów Pomiarów Urzędów Wojewódzkich.

W dniach 17 i 18 września b. r. odbyła się pierwsza Odprawa Naczelników Wydziałów Pomiarów Urzędów Wojewódzkich i Urzędów Pełnomocników Rządu R. P. na Okręgi Administracyjne.

Na odprawie reprezentowane były wszystkie województwa i okręgi administracyjne i tak przybyli: ob. ob. Naczeln. Wydziałów z wojew. warszawskiego inż. Jan Stefański, lubelskiego— inż. Józef Gawron, kieleckiego — inż. Jerzy Grochulski, łódzkiego — inż. Piotr Tarnawski, rzeszowskiego — inż. Franciszek Sroczyński, krakowskiego — inż. Stanisław Pacześniak, śląsko-dąbrowskiego — inż. Henryk Leśniok, pomorskiego — inż. Modest Kamieński, poznańskiego — inż. Feliks Korus, gdańskiego — inż. Paweł Tollik, białostockiego — inż. Stanisław Skupiński. Okręgu admin. Pomorza zachodniego — inż. Julian Dąbrowski, Śląska dolnego — inż. Bronisław Galas, mazurskiego — inż. Andrzej Zarębski.

Pierwszy dzień obrad poświęcony został sprawozdaniom z terenu i dyskusji. Ze złożonych sprawozdań wynika, że praca organizacyjna na stopniu wojewódzkim została skończona i obecnie organizuje się referaty pomiarów Starostw Powiatowych. Przejmowanie agend katastru jest na ukończeniu. Na ziemiach odzyskanych pomimo wielkich trudności komunikacyjnych prowadzone są prace polegające na odszukiwaniu i zabezpieczaniu ocalałych operatów katastralnych i pomiarowych.

W województwach szczególnie dotkniętych klęską zniszczeń wojennych prowadzone są pomiary miast. Omówiona została konieczność opracowania map administracyjnych dla obszaru województwa w skali 1:300.000 z granicami

powiatów i 1:100.000 dla poszczególnych powiatów z granicami gmin. Postanowiono dążyć do uzyskania granic gromad na mapach w skali 1:100.000.

W drugim dniu obrad odbył się dalszy ciąg dyskusji, a następnie ob. ob. Dyrektorzy Biur Gł. U. Pom. Kraju omówili zadania i wytyczne prac w terenie na okres następny. Z przebiegu odprawy należy stwierdzić, że osiągnięto bardzo wiele na drodze organizacji organów podległych Głównemu Urzędowi Pomiarów Kraju, w przeciągu tak krótkiego czasu bo zaledwie dwóch miesięcy. Jednocześnie z pracami organizacyjnymi prowadzone są zlecone prace bieżące i tak n. p. przeprowadzono rejestrację sił mierniczych oraz biur mierniczych przysięgłych, dokonuje się ewidencji danych geodezyjnych podstawowej sieci triangulacyjnej i niwelacyjnej Państwa, prowadzi się pomiary miast, zbiera się ankietę o stanie i potrzebach prac mierniczych w miastach, wznowiono czynności agend katastru, organizuje się szkolnictwo zawodowe.

W. B.

KOMISJA EGZAMINACYJNA NA MIERNICZYCH PRZYSIĘGŁYCH.

Zarządzeniem Prezesa Głównego Urzędu Pomiarów Kraju w porozumieniu z Ministrami Oświaty i Rolnictwa i Reform Rolnych została powołana Komisja Egzaminacyjna na mierniczych przysięgłych. W skład Komisji wchodzą: prof. inż. Edward Warchałowski, Rektor Politechniki Warszawskiej, inż. Wacław Nowak, inż. Adam Szczerba, inż. Władysław Barański, dr. Kazimierz Baczak, sekretarz inż. Michał Szymański, inż. Stefan Hausbrandt.

Kandydaci na mierniczych przysięgłych winni składać podania o dopuszczenie do egzaminu, na ręce sekretarza Komisji (adres: Główny Urząd Pomiarów Kraju przy Prezydium Rady Ministrów, Warszawa, ul. Wileńska 2/4) z zachowaniem przepisów Rozp. Min. Rob. Publ. z 26 lutego 1926 (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 203).

WIADOMOŚCI ZE ZWIĄZKU MIERNICZYCH R. P.

W dniu 8 października 1945 r. odbyło się pierwsze zebranie Zarządu Głównego Związku Mierniczych R. P. na którym Zarząd ukonstytuował się w sposób następujący:

Prezes inż. Łącki Bronisław, Wiceprezesi: inż. Katkiewicz Władysław i miern. przys. Latawiec Rudolf. Skarbnik inż. Dąbrowski Czesław. Sekretarz generalny: miern. Rżewski Kazimierz.

Pozostali członkowie Zarządu Głównego objęli kierownictwo następujących agend:

1) Sekcja krzewienia wiedzy mierniczej i pomocy materialnej kształcących się w zawodzie mierniczym inż. Lipiński Bronisław.

2) Sekcja pomocy członkom związku oraz pośrednictwa pracy miern. przys. Bychawski Tadeusz.

3) Komisja administracyjno - gospodarcza miern. przys. Rodkiewicz Józef.

4) Koło towarzysko-sportowe miern. przys. Napierkowski Kazimierz.

Redakcję „Przeglądu Geodezyjnego“ reprezentuje inż. Tymowski Janusz.

Po ukonstytuowaniu się Zarządu Głównego omówiono szereg spraw bieżących oraz spraw wysuniętych przez Zgromadzenie Delegatów.

Palukajtys Władysław z Wilna proszony jest o podanie swego adresu Bieniakowi Bohdanowi na adres Szczecinek (Pomorze Zachodnie) ul. Klasztorna 68.

Wydział Pomiarów Województwa Dolnośląskiego

we WROCŁAWIU

zaangażuje od zaraz

INŻYNIERÓW, MIERNICZYCH, KREŚLARZY

i pracowników kancelaryjnych byłego katastru ziem zachodnich na stanowiska kierownicze i inne.

Pracownicy Wydziału i Powiatowych Referatów Pomiarów otrzymują prócz poborów stałe zryczałtowane diety miesięczne po 3.000 zł.

Zarezerwowano urządzone mieszkania.

przy P. P. W. Oddział w Gdańsku
Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 114

KONKURS

Główny Urząd Pomiarów Kraju ogłasza konkurs na opracowanie wzorów trwałych znaków do stabilizacji stałych punktów pomiarowych.

1. Konkurs ma na celu ustalenie typów następujących znaków pomiarowych:

a) dla punktu triangulacyjnego;
b) „ „ bazowego (końców podstawy);
c) „ „ poligonizacji prezycyjnej (trawersowej);
d) „ „ poligonowego (poligonizacji zwykłej);
e) „ „ regulacyjnego (przy realizacji planów zabudowania - zagospodarowania);
f) „ „ niwelacyjnego (reperu ściennego, gruntownego i wgłębnego);
g) „ „ granicznego (granicznika).

2. Znaki mają być wykonane z żeliwa, betonu zbrojnego ewentualnie z kamienia naturalnego. Dla oznaczenia centrów można użyć drutu żelaznego, rur żelaznych lub odlewów żeliwnych. W tym ostatnim wypadku pożądanym jest aby odlew żeliwny był uniwersalny, tj., aby można go było zastosować do wszystkich rodzajów znaków, wymienionych w punkcie 1. lit a — f. Znaki betonowe można projektować do wykonania w formach metalowych; dopuszczalne jest również projektowanie wykonania znaków na stołach wibracyjnych.

3. Na znaku mają być umieszczone odpowiednie napisy określające rodzaj znaku, jego numer oraz formuła: „Uszkodzenie lub zniszczenie znaku jest karalne".

4. Prace mają obejmować wszystkie znaki wymienione w punkcie 1. i powinny się składać z rysunków wykonawczych, ilustrujących w sposób wyczerpujący konstrukcję oraz opisów.

5. Za najlepsze pomysły wyznacza się nagrody:

1-sza nagroda 10.000 zł.
2-ga nagroda 5.000 zł.
3-cia nagroda (dwie po) 3.000 zł.

Nagrodzone na konkursie prace stają się własnością Głównego Urzędu Pomiarów Kraju, który może je wykorzystać w całości lub w częściach dla swych celów. Ponadto Główny Urząd Pomiarów Kraju przewiduje zakup niektórych prac nienagrodzonych. Pozostałe prace nienagrodzone mogą być przez autorów odebrane, lub odesłane na ich koszt pocztą. Prace niepodjęte z Urzędu do dn. 1 stycznia 1946 roku przechodzą na własność Urzędu.

6. Prace należy składać w zamkniętych kopertach z napisem: „Konkurs na opracowanie wzorów trwałych znaków do stabilizacji stałych punktów pomiarowych". Na kopercie należy umieścić godło wykonawcy. W drugiej zamkniętej kopercie, opatrzonej godłem należy umieścić nazwisko, imię i adres autora.

7. Termin składania prac konkursowych upływa z dniem 30 listopada b. r. Prace konkursowe należy składać w Głównym Urzędzie Pomiarów Kraju, Biuro Techniczne, Nowy Świat 2.

8. Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi w dniu 15 grudnia 1945 roku.

Z. MATYSZKIEWICZ i Z. CZERSKI
WARSZAWA
SPRZĘT OPTYCZNY, MIERNICZY i PRECYZYJNY
SPRZEDAŻ – NAPRAWA – PRODUKCJA
SKLEP
Wileńska 19
ZAKŁADY MECHANICZNE
Targowa 44
Kierownictwo Techniczne:
inż. Geodeta i Optyk Z. CZERSKI, inż. Mechanik H. RUDZIECKI

Prenumerata roczna 96 zł, ½ roczna 54 zł. Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.
Wydawca „Związek Mierniczych Rzeczpospolitej Polskiej" Redaguje Kolegium Redakcyjne Nowy Świat 2
Sekretarze Kolegium i Redakcji inż. Lipiński Bronisław i inż Tymowski St. Janusz
Konto czekowe P.K.O. „Przegląd Geodezyjny Nr 130"

Drukarnia Nr 2 „Czytelnik", Marszałkowska 3/5 B-01789